

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2725/22
25.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., против туженог ББ из ..., ради утврђења и накнаде, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Великој Плани П 1807/18 од 18.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог, па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани П 1807/18 од 18.02.2022. године у ставу другом, четвртом, шестом, осмом, деветом и једанаестом изреке.

Образложење

Ожалбеном пресудом првим ставом изреке, одбијен је основни тужбени захтев којим је тужилца АА тражила да се утврди да је по основу учешћа у стицању у брачној заједници са туженим ББ власник са уделом од 2/3 на приземној кући површине 95м², која се састоји од ходника, кухиње, две спаваће собе, две дневне собе, предсобља и купатила, а налази се на западној страни кат.парцеле, која парцела има површину од 5,05 ари, уписана у ЛН... КО ..., до међе са суседном кат.парцелом ..., која кућа је на кат.плану означена бројем 2, и власник по истом основу са уделом у 2/3 на помоћној згради која се налази на истој парцели ..., и да је власник са уделом од 2/3 кат.парцеле ..., земљиште под зградом-објектом и земљиште уз зграду-објекат ..., укупне површине 5,05 ари, све уписано у ЛН ...КО ..., што би тужени био дужан да призна и трпи да се тужилца упише као власник у јавним књигама без његовог даљег присуства. Другим ставом изреке, делимично је усвојен евентуални тужбени захтев па је тужени ББ обавезан да тужилца АА на име накнаде за учешће у стицању у заједници и доградњи куће која после доградње има површину од 95м², која се састоји од ходника, кухиње, две спаваће собе, две дневне собе, предсобља, купатила, а налази на

кат.парцели број, уписаној у ЛН ... КО .., на западној страни ове парцеле и која кућа је означена у кат.плану бројем 2, исплати износ од 232.065,00 динара са законском затезном каматом почев од 20.03.2017. године до исплате у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Трећим ставом изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев преко досуђеног у другом ставу изреке до траженог износа од 600.000,00 динара, са истом опредељеном каматом. Четвртим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је утврђено да је тужиља по основу учешћа у стицању у брачној заједници са туженим, власник са уделом од 6/10 на следећим покретним стварима: пећ на чврсто гориво марке “Сib produkt”, фрижидер беле боје марке “Горење” аспиратор марке “Горење”, два дечија кревета димензија 190x100цм сваки, мањи ормар беж боје димензија 170x64цм, дечији плакар беж боје 190x47x150цм, LG DVD, кухиња “Medijapan Slava”, која се састоји од шест висећих елемената димензија 2,20x032м и шест доњих елемената димензија 1,60x0,32м, електрични шпорет “Artur Martin”, вунени тепих беле боје 3x2 метра, што је тужени дужан да призна и дозволи да тужиља издвоји наведени удео на наведеним стварима у поступку деобе, на основу ове пресуде. Петим ставом изреке одбијен је тужбени захтев у делу у ком је тужиља тражила да се на стварима на којима јој је утврђено право својине четвртим ставом изреке, утврди право сусвојине од досуђених 6/10 до тражених 9/10 удела. Шестим ставом изреке где је утврђено право власништва тужиље са 6/10 удела на следећим покретним стварима: кревет-лежај димензија 2,10x150цм, веш машина марке “Bosh”, клима уређај марке “Vox”, VSR са дисплејом, мањи ормар беж боје димензија 170x64цм, дечији плакар беж боје 190x47x150цм, што је тужени дужан да призна. Седмим ставом изреке делимично је одбијен тужбени захтев за ствари обухваћене шестим ставом од досуђеног 6/10 до траженог искључивог права власништва. Осмим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев па је утврђено да тужиља по основу поклона има искључиво право власништва на спаваћој соби која представља њену посебну имовину, а састоји се од француског лежаја “Оскар” комбинација еко кожа- беж мебл, угаоног гардеробера “Soft” и ормара F3+F4, што је тужени дужан да призна. Деветим ставом изреке, утврђено је да је тужиља власник са уделом од 6/10 на телевизору марке “Samsung” 45-3М са равним екраном, што је тужени дужан да призна, док је десетим ставом изреке одбијен тужбени захтев за овај телевизор преко досуђеног 6/10 до траженог искључивог права власништва. Једанаестим ставом изреке тужени је обавезан да тужиљи плати трошкове спора у износу од 74.060,00 динара у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде.

Против ове пресуде, тужени је изјавио благовремено жалбу, побијајући исту, како произлази из навода жалбе, у усвајајућем делу, не наводећи законске разлоге побијања, али из којих навода произлази да се жали на утврђено чињенично стање.

Испитујући правилност пресуде у ожалбеном делу, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП (Службени гласник РС” бр.72/11, бр.72/2011, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да је жалба неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са туженим била у браку од 1993. године до 2014. године, из кога имају двоје деце. По закључењу брака, тужила је дошла у домаћинство туженог, који је живео на истој парцели са својим родитељима, али су од заснивања брака живели у посебној кући која се налази на западној страни кат.парцеле, која парцела има површину 5,05 ари и која кућа је на катастарском плану означена бројем 2 у ЛН ... КО ... Пре заснивања брачне заједнице, стари део куће састојао се од предсобља, дневне собе са кухињом и оставом, купатилом и ходником који повезује купатило са предсобљем и спаваћом собом. У току трајања заједнице странака на постојећем стамбеном објекту су изведени радови: уклоњен је стари прозор и постављен ПВЦ једнокрилни прозор, у спаваћој соби замењен је дрвени прозор двокрилним прозором, на предсобљу уклоњен је прозор и постављен је дрвени прозор са дуплим крилима, у свим просторијама, осим оставе и купатила, постављен је ламинат, а плафон купатила обложен профилисаним стиропор плочама. На објекту је дограђена једна соба од 9,4 м² и подрумски простор је претворен у стамбени простор у површини од 7 м², а то дограђивање собе је било 2004/2005. године, што је суд утврдио из исказа тужиле, који је сагласан исказу сведока ВВ, комшинице. Проширење собе у подрумском делу куће за 6 м² било је 2011. године, а то су странке учиниле неспорним, као и то да је мајстора ангажовала и платила тужила. За време трајања заједнице живота, странке су вршиле доградњу коша и крова на помоћном објекту. Према неспорном стању, тужила је у заједницу унела две парцеле у КО ..., једну површине од 60 ари, другу 22 ара, које су коришћене у домаћинству за потребе пољопривреде, а берићет је коришћена за негу стоке и живине. Неспорно је да је тужила била у радном односу почев од 2001. године непрекидно у ..., а да је тужени био у радном односу до краја 2008. године најпре у предузећу "...". Кош је саграђен на помоћној згради 1995/1996. године. Тужени је после 1999. године у сезони ишао на брање дувана, док га је у продавници замењивала тужила и тако је неколико година стицао додатну зараду. Туженикови родитељи стицали су зараду радећи под надницу у пољопривреди, отац је преминуо 2007. године, а мајка 2014. године, и они су помагали у обради парцела које је тужила унела у заједницу, а мајка туженог је помагала и тужиљиним родитељима у обради њихове парцеле. Поред тога, од децембра 2008. године до августа 2015. године имали су на смештају дете храњеника које је тужени у прве две године чувао, односно помагао, а након тога је то престао да ради, па су и по том основу добијали накнаду за хранитељство. Дете се водило на туженог до 2011. године, а од 2011. године на тужилу, као хранитеља.

Првостепени суд је у погледу чињеница које су биле спорне утврдио да су тужила и тужени живели одвојено од туженикових родитеља, али су били у економској заједници која је подразумевала заједничка улагања и рад, као и заједничко коришћење плодова са пољопривредних парцела, па је нашао да је постојало заједничко домаћинство све до 2007. године, када је преминуо отац туженог, односно након тога са мајком туженог, која је преминула 2014. године.

Полазећи од спроведеног вештачења преко вештака грађевинске струке и економско-финансијске струке, првостепени суд је утврдио допринос чланова економске заједнице у изградњи објеката. Тако, утврђујући допринос у изградњи помоћне зграде 1995/1996. године, првостепени суд је нашао да је доградња коша вршена на објекту који је већ постојао и представљао посебну имовину туженог,

односно материјалну базу, те је нашао да је допринос родитеља туженог био 30%, туженог 50%, а допринос тужиље у наведеној изградњи 20%. Утврђујући допринос странака у доградњи једне собе 2004/2005. године суд је оценио да се ради о објекту који је већ постојао, који представља посебну имовину туженог, те ценећи да су родитељи туженог још увек били у животу и доприносили, да су и тужени и тужиља били у радном односу, да је тужиља, поред свог рада и финансијског доприноса, вршила подизање деце, пеглање, кување, школовање и да јој је њена мајка помагала финансијски у храни, око чувања деце, те да су посебну имовину тужене чиниле две парцеле од којих су убирани приходи, као и чињеницу да је тужени после 1999. године у сезони ишао на брање дувана, а за то време га на послу у продавници замењивала тужиља, те је стицао и додатну зараду, оценио је да је допринос родитеља туженог био 10%, допринос туженог 40%, а допринос тужиље у овом делу 50%; при чему је тужени ангажовао радника за ове радове и тужени је физички помагао у извођењу радова, а тужиља и мајка туженог су спремале ручак. Утврђујући допринос у погледу радова на проширењу подрумске просторије изведених 2011. године, суд је утврдио да је била жива само мајка туженог, да је тужиља финансирала радове и плаћала мајсторе, тужени није имао сталне приходе по основу зараде, али је обезбеђивао огрев за домаћинство, на свака 3-4 месеца товљеника и брава за верске празнике, што је утврдио из исказа сведока ГГ, сина странака, те да се тужиља од почетка 2009. године старала о детету са посебним потребама које су као хранитељска породица добили и за шта су остваривали накнаду, да је водила домаћинство, бринула о деци и њиховом школовању, те имала и помоћ својих родитеља у храни и новцу када је требало, нашао да је у овим радовима удео тужиље знатнији и износи 70%, удео туженог износи 20%, а његове мајке 10%.

Изведене радове на кући, првостепени суд је, применом члана 170 став 1 и 2 Породичног закона, оценио да исто представља незнатно увећање вредности посебне имовине једног супружника, због чега тужиља, као други супружник, нема право да тражи утврђење својине, али има право на потраживање у новцу, сразмерно свом доприносу. Тај допринос је утврдио из налаза и мишљења судског вештака грађевинске струке, који је утврдио да укупна вредност свих изведених радова на кући износи 386.775,00 динара, с обзиром да вредност парцијално изведених радова износи 155.527,00 динара, а вредност укупних радова на доградњи куће 231.248,00 динара. Како је утврдио да је тужиља већим делом учествовала у доградњи просторије од 7 м², а подједнако са туженим у доградњи дечије собе од 9,4м², те како се ради о непокретности која се налази у посебној имовини туженог и чини његову материјалну базу, то је суд нашао да тужиља остварује право на 60% вредности свих радова (средња вредност утврђених 50% и 70%), а 60% од 386.775,00 динара је износ од 232.065,00 динара, те је за тај износ обавезао туженог да тужиљи исплати вредност њених улагања. Притом је узео у обзир само учешће тужиље у радовима на доградњи куће, а не и помоћног објекта, крећући се у границама облигационоправног захтева који је постављен као евентуални захтев.

Одлучујући о доприносу тужиље у куповини покретних ствари наведених у изреци, првостепени суд је нашао да је тужиља, поред рада и финансијског доприноса, остварила право на накнаду за рад у домаћинству, за обављање свих кућних послова, те како је и тужени био радно ангажован и остваривао допринос по основу рада и надница у пољопривреди, као и његова мајка, и обезбеђивао је огрев за домаћинство и товљеника и брава за верске празнике, као и да су заједно остваривали приходе по

основу неге детета са посебним потребама, те кредите и кредитне картице које је тужила узимала на своје име и из којих су, по њеним речима, куповане покретне ствари, а то представља приходе и оптерећење заједничке имовине, суд је оценио да је удео тужиле у стицању покретних ствари већи него удео туженог, те да тужила остварује право на 60% њихове вредности. Полазећи од овог закључка, делимично је усвојио тужбени захтев и утврдио да је тужила власник са 6/10 побројаних покретних ствари, и то свих ствари које је тужила тражила, осим у погледу ствари које је тужила добила на поклон од своје мајке и о којима је одлучено у осмом ставу изреке, а који тужбени захтев је тужени признао. Првостепени суд није утврдио да су ствари на којима је тужила тражила искључиву својину, наведене у шестом и седмом ставу изреке и у деветом ставу изреке, њена посебна имовина, због тога што тужила није доказала да су у питању ствари које је купила након престанка брачне заједнице, већ је нашао да је у прибављању ових ствари учествовала са истим уделом од 60%, и због тога је тужбени захтев одбијен до тражених 1/1.

Оваква одлука је правилна и законита, а дате чињенично правне разлоге у свему прихвата и овај суд као другостепени и због тога не образлаже детаљно пресуду сходно чл. 396 став 2 ЗПП.

Тужени у жалби указује углавном на погрешно утврђено чињенично стање, али који наводи према оцени другостепеног суда не могу довести у сумњу правилност ожалбене пресуде. Све чињенице које тужени истиче у жалби, првостепени суд је већ ценио детаљно и савесно анализирајући резултате доказног поступка, уз помоћ судских вештака грађевинске и економско-финансијске струке који су се изјашњавали о чињеницама о којима суд не поседује стручно знање. Тако, првостепени суд је утврдио учешће родитеља туженог у доградњи спорне собе, утврдио је и њихово учешће у адаптацији и сређивању подрума, као и време ове изградње и доградње, утврдио је и колико је ко учествовао у финансирању изградње као и колико је личним радом допринео изградњи, притом имајући у виду да су странке све време трајања брака биле у економској заједници са родитељима туженог. Стога неосновано тужени истиче у жалби да суд није имао у виду да су били у економској заједници са његовим родитељима, да првостепени суд није имао у виду да је он учествовао личним радом у доградњи, као и да је учествовао у њиховој заједници и средствима која је остваривао зарадом, као и повременим надничењем. Изјава тужиле на коју се тужени позива у жалби, од 15.06.2020. године, заправо је поднесак тужиле поднет наведеног датума. У том поднеску, тужила понавља чињенице које су истицане током поступка, и које су цењене приликом доношења ожалбене пресуде, исто као што су цењене и чињенице које је током поступка истицао и доказивао тужени.

Изведене доказе, првостепени суд је ценио савесно, анализирајући их појединачно и укупно, па је по слободном судијском уверењу на основу чл. 8 ЗПП, извео јасне и логичне, непротивречне чињеничне закључке за које је дао јасне и детаљне разлоге, у које овај суд као другостепени нема разлога да сумња јер исти нису супротни наводима туженог током поступка, као ни наводима жалбе, већ су сви ти наводи узети у обзир и оцењени приликом доношења првостепене пресуде. На тако правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно, дајући јасне разлога, применио материјално право доносећи побиијану одлуку.

Како се правилност првостепене одлуке не доводи у сумњу ни осталим некоментарисаним наводима жалбе, одлучено је као у изреци, на основу чл. 390 ЗПП.

Потврђена је као правилна и одлука о трошковима поступка, која се жалбом посебно не побија, применом чл. 401 тачка 2 ЗПП јер је донета правилном применом чл. 153 и 154 ЗПП, Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, те Таксене тарифе Закона о судским таксама.

Председник већа-судија

Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић